

Balandžio 22 d.: Soteris, Ka
jus, Leonidas, Oportūna, Nerū
na. Medžių sodinimo diena –
JAV „Arbor Day“.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

SUSIPAŽINKITE SU
MICHIGANO APYGARDOS
KANDIDATAIS

JAV Lietuvių Bendruomenės XIV-sios Tarybos rinkimai vyks per du savaitgalius. Balandžio 30-tą ir gegužės 1-ą d., gegužės 7-tą ir 8-tą d. Michigano apygardoje veikia trys LB-ės apylinkės, kuriose bus praversti rinkimai į JAV LB-ės XIV-ją Tarybą. Joje kandiduoja šeši: Gražina Kamantienė, Vytautas Kamantas, Vytautas Kutkus, Algis Rugienius, Janina Udrienė ir Jonas Urbanas.

Bus balsuojama už penkis. Smulkesnės informacijos gausite iš apylinkių rinkiminių komisijų.

Romualdas Kriaučiūnas
Michigano apygardos rinkimų komisijos pirmininkas

GRAŽINA KAMANTIENĖ

G. Kamantienė yra ilgametė JAV LB Grand Rapids apylinkės valdybos pirmininkė, dabartinės JAV LB Tarybos narė ir Tarybos prezidento sekretorė, PLB Seimo narė, Grand Rapids „Lietuvių ainių“ radijo programos pranešėja, Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos 42-ros kuopos narė, Lietuvių fondo narė, minėjimų ir koncertų rengėja, organizuoja siuntinius Lietuvos našlaičiams ir seneliams.

G. Kamantienė yra Michigano valstijos diplomuota mokytoja, BA laipsniu baigusi Aquinas College, mokojo Grant Public School, priklauso keletoms amerikiečių profesinėms organizacijoms, dirba keliuose komitetuose, dirba su Healing the Children/Michigan organizacija, koordinuodama vaikų iš Lietuvos gydymą.

VYTAUTAS KAMANTAS

Dabartinės pareigos: yra JAV LB Grand Rapids apylinkės valdybos sekretorius, Grand Rapids „Lietuvių ainių“ radijo programų talkininkas, JAV LB Tarybos narys ir Tarybos prezidento pirmininkas, PLB Seimo narys, PLB Valdybos vicepirmininkas, PLB fondo pirmininkas, Lietuvių fondo tarybos narys, Lietuvių Skautų sąjungos skautininkas, Akademinių Skautų sąjungos flisteris, Lietuvių Respublikonų federacijos narys.

Vyt. Kamantas yra Michigano ir kitose valstijose registruotas profesionalus inžinierius, BME laipsniu baigęs Cleveland State universitetą. Yra direktorius didžiausioje vakarinės Michigano valstijos

dalies ligoninėje ir sveikatos korporacijoje (Butterworth Health Corporation) Grand Rapids mieste. Modernizavo Butterworth ligoninę ir vadovavo daugiau kaip 100 milijonų dolerių statybai, gavusiai eilę specialiųjų pažymėjimų bei įvertinimų. Pernai pastatė didelę modernią moterų ir vaikų ligoninę. Priklauso eilei amerikiečių organizacijų, jose ešes visokias pareigas, dirbęs keliuose komitetuose, kurie organizavo visos Amerikos inžinierių profesines metines konferencijas. Yra Šv. Petro ir Povilo Mokslo fondo direktorius, kalbėjęs amerikiečių klubams ir organizacijoms apie Lietuvą, talkina Healing the Children/Michigan organizacijai Lietuvos vaikų gydymą organizuojant.

VYTAUTAS KUTKUS

Inž. Vytautas Kutkus, dabar jau pensininkas, ilgametėje visuomeninėje veikloje yra plačiai pasireiškęs. 1956-59 m. yra buvęs JAV LB Detroito apylinkės valdybos pirmininkas, daugkartinis valdybos narys, Revizijos komisijos pirmininkas ir narys. Nuo 1981 m. daugkartinis JAV LB Michigano apygardos pirmininkas. Nuo 1973 m. daugkartinis JAV LB Tarybos narys, 1979 m. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas. Nuo 1978 m. daugkartinis ir dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo narys. 1978 m. PLB Garbės teismo pirmininkas. PLB IV ir V Seimo rezoliucijų komisijos pirmininkas.

V. Kutkus našia veikla pasižymėjo ir kitose organizacijose. 1956 m. BALFO direktorius prie prof. Končiaus. Nuo 1962 m. daugkartinis Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus valdybos pirmininkas ir narys. Nuo 1960 m. Lietuvių fondo tarybos narys — 22 metus. 1979 m. ALTO tarybos ir Centro valdybos narys. 1986 m. Lietuvių Karių ir Veteranų sąjungos „Ramovė“ Detroito skyriaus pirmininkas.

ALGIS RUGIENIUS

Algis Rugienius — inžinierius. Trisdešimt aštuonerius metus dirba General Motors korporacijoje, paskutiniuosius aštuonis — Saturn kompanijoje. Šią padėję planuoti ir išvystyti automobilų sėdynių departamento vedėjas.

Lietuviškoje veikloje Algis Rugienius dirba keliuose srityse. Vadovavo Dievo Apvaizdos lie-

tuvių parapijos statybai ir vėliau parapijos tarybai. Ilgametis Detroito Lietuvių Sporto klubo „Kovas“ pirmininkas, išrinktas ŠALFAS-gos suvažiavime organizuoti JAV sportininkus į V-tąsias Pasaulio lietuvių žaidynes Lietuvoje. Lietuvių Skautų sąjungoje yra pakeltas į paskautininko ir flisterio laipsnius.

Lietuvių Bendruomenėje Algis Rugienius veikia ir vadovauja nuo pat jaunystės. Jis yra buvęs Detroito apylinkės pirmininku, JAV LB įstatų keitimo komisijoje, Krašto valdyboje atstovavęs ŠALFAS-gai. Dvidešimt vienerius metus yra buvęs JAV LB taryboje ir dvi kadencijas tarybos prezidentu pirmininku. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime keturis kartus atstovavo JAV. Šiuo metu yra Detroito apylinkės valdyboje.

JANINA UDRIENĖ

Janina Udrienė — matematikė. Matematikos bakalauro laipsnį įsigijusi Loyolos universitete, o matematikos ir pedagogikos magistro laipsnį — Wayne State universitete. Dėsto Schoolcraft Community kolegijoje nuo 1970 metų. Buvo departamento viršininkė, aktyvi narė AMATYC (American Mathematics Association of Two Year Colleges), dešimtį metų atstovavo Michigano valstijai. Yra gavusi keletą pažymėjimų už dėstymą ir profesinį vadovavimą — 1988 metais „Presidential Recognition Award“ ir 1989 metais „Teaching Excellence Award“.

Visuomeninėje veikloje Janina Udrienė yra daug dirbusi ateitininkuose. Dainavos stovyklavietės direktorių taryboje buvo nuo 1981 iki 1989 metų. Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyboje Janina Udrienė yra dirbusi net kelias kadencijas, 1993-94 metų valdyboje eina švietimo vadovės pareigas. Detroito visuomenei ji gerai pažįstama, kaip daugelio minėjimų, koncertų ir meno parodų programų vedėja.

JONAS URBONAS

Mechanikos inžinierius Jonas Urbanas, baigęs Chrysler inžinerijos institutą; dirbo Chrysler, General Motors ir Fordo bendrovės plieno divizione, plieno ir geležies gamyboje. 1991 m. pasitraukė pensijon.

Į Lietuvių Bendruomenės veiklą įsijungė Kanadoje, o vėliau, apsigyvenęs JAV-se, buvo daugkartinis LB Detroito apylinkės pirmininku, kelių LB Tarybos kadencijų narys. Vicepirmininkas 1973-1988 metų JAV LB Krašto valdybose. PLB Seimų narys ir pareigūnas. Šiuo metu yra LB Detroito apylinkės v-bos vicepirmininkas, JAV

Pernai vasarą, Čikagoje besilankant Vilniaus miesto savivaldybės pareigūnams (buvo pasirašyta bendradarbiavimo tarp šių miestų sutartis), susitiko (iš kairės) Vilniaus miesto tarybos pirm. Valentinas Šapalas, Frank Zapolis ir Čikagos meras Richard M. Daley.

Nuotr. J. Tamulaičio

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ
CENTRO VALDYBOS
SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos Vyčių centro valdybos posėtinis posėdis š.m. kovo 26 d. vyko Detroito, Šv. Antano parapijos patalpose. Dalyvavo valdybos nariai iš Ilinoiso, Maryland, Ohio, Pennsylvania ir Rhode Island valstijų. Suvažiavimo šeimininkai buvo Detroito 102 ir 139 kuopų vyčiai.

Susirinkimą pradedant, Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas pasveikino svečius ir linkėjo sėkmės. Posėdžiui vadovavo Liet. Vyčių Centro valdybos pirm. Fran Petkus. Svečius 139 kuopos vardu pasveikino Lillian Petravičius, o 102 kp. vardu — Regina Juškaitė.

5 v.v. Šv. Antano parapijos bažnyčioje šv. Mišias aukėjo kun. Anderlonis iš Pennsylvania. Skaitinius skaitė Vince Boris. Po Mišių visi susirinko parapijos svetainėje, kur buvo patiekta Onutės Selenienės pagaminta skani vakarienė.

XIII LB Tarybos narys ir VIII PLB Seimų narys.

Priklauso Lietuvių Fronto bičiuliams. Veiklus Dievo Apvaizdos parapijoje. Priklauso Lietuvių žurnalistų sąjungai. Korrespondencijomis ir foto nuotraukomis bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje. Priklauso JAV Respublikonų partijai ir Amerikos lietuvių Respublikonų federacijai, kuriai pirmininkauja nuo 1989 m., be to, yra Respublikonų tautinių grupių vicepirmininkas. Šiuo metu yra Michigano gubernatoriaus John Engler perrinkimo komitete, Oakland apskr. pirmininkas. Savo politinę veiklą naudojamasis stengiasi padėti lietuvių ir Lietuvos reikalams.

A.A. ŽURNALISTAS
BALYS GRAŽULIS

St. Pius X bažnyčioje, Flint, Michigan, balandžio 16 dieną buvo aukojamos gedulingos šv. Mišios už rašytoją ir žurnalistą a.a. Balį Gražulį, po sunkios ligos mirusį balandžio 2 dieną Flint, Michigan. Paliko žmoną Mariją, mairgį Nijolę, anūkas Lidiją ir Viliją, svainę Klarą Rugienę su vyru Antanu, jų dukros Audronė Browning ir Dana Mahady su šeimomis ir sūnus, velionio krikšto sūnus Vytautas Virškus su šeima; svainiai Viktoras ir Alfonsas su žmona Aldona Poneliai ir jų šeimos; pusseserė Marija Milerienė. Lietuvoje sesutė Emilija Burinskienė su šeima bei daug kitų giminų. Priklausė Lietuvių rašytojų ir žurnalistų sąjungoms, St. Butkaus šaulių kuopai, Balfui ir kitoms organizacijoms. Pildant velionio pageidavimą, buvo sudegintas. Palaikiai bus palaidoti šalia sūnaus a.a. Rimanto, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje, š.m. balandžio 23 d., 10 val. ryto.

Buvo nutarta, kad 1995 metų rugpjūčio mėn. 82-sis Lietuvos Vyčių seimas vyks Detroito, o jį globos 102-ji kuopa.

„PAGALBA LIETUVA“
DIREKTORIŲ TARYBOS
SUSIRINKIMAS

„Pagalba Lietuvai“ direktorių taryba kovo 27 d. buvo susirinkusi Hampton Inn, Dearborn, MI. Susirinkimui vadovavęs pirm. Robertas Boris apibūdino praėjusių 6 mėn. veiklą. Pranešė, kad Vilniuje, Šv. Jokūbo ligoninė jau gavo 13-tą ir 14-tą medicinos priemonių ir vaistų talpintuvus, maždaug vieno milijono vertės. Vyko pasitarimai tarp Mercy International Services ir Lietuvos Sveikatos ministerijos dr. Brėdikio dėl modernios katalikiškos ligoninės Lietuvoje steigimo. Kitas „Pagalba Lietuvai“ susirinkimas numatomas šaukti rugpjūčio 5-6 d. Čikagoje vyksiančio Lietuvos Vyčių 81-jo seimo metu.

R. Juškaitė

TESTINUMAS ŠAULIŲ
SĄJUNGOS VADOVYBĖJE

Lietuvos Šaulių išeivijoje s-gos visuotiniame suvažiavime, balandžio 16 ir 17 d. vyksiančiame Čikagoje, Mykolo Abariaus vadovaujama s-gos Centro valdyba, kurią sudaro St. Butkaus ir „Švyturio“ jūros šaulių kuopų nariai, buvo išrinkti dar vienam terminui. Suvažiavime aktyviai reikšėsi dretiočiai. Suvažiavimo proga iškilmingas šv. Mišias švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje aukėjo LŠIS-gos vyriausias kapelionas kun. Alfonsas Babonas ir Vytauto Didžiojo rinktinės Čikagoje kapelionas kun. F. Kireilis.

APIE OPERĄ „PILĖNAI“
RADIJO BANGOMIS

Lietuvių Operos „Pilėnų“ spektaklyje, Čikagoje, balandžio 17 d. dainavo ir buvusi dretiočiai Lidija Majauskaitė. Ji savo įspūdžius papasakojo „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės balandžio 19 laidoje. Taip pat buvo perduotos ištraukos iš spektaklio bei pasikalbėjimai su „Pilėnų“ operos kūrėju prof. Vytautu Klova ir dirigentu Alvydu Vasaičiu.

SUPAŽINDINSIME SU
KANDIDATAIS

„Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės vadovybė specialioje programoje antradienį, balandžio 26 d., nuo 5-6 val. p.p. supažindins visuomenę su Michigano apygardos kandidatais į JAV LB XIV Tarybą. Programa transliuojama iš tautybių stoties WPON 1460 AM. Visi kviečiami nepraleisti progos plačiau susipažinti su kandidatais.

Im

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur.....(U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Nesinaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

VOKIEČIAI EMIGRUOJA
IŠ KARALIAUČIAUS
SRITIES

„Kauno diena“ (1994 vasario 1 d.) spausdino ITAR-TASS-ELTA pranešimą, kad iš Karaliaučiaus (Kaliningrado) srities „dauguma iš čia atvykstančių vokiečių tautybės piliečių tik laikinai apsigyvena šiame regione ir išvažiuoja į Vokietiją, gavę reikiamus dokumentus“.

Praėjusiais metais į Vokietiją emigravo 475 žmonės. A. G.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2570
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbarne lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm, antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Grand Rapids, MI, Lietuvių klubo nariai įteikia Balzeko Lietuvių kultūros muziejui 19-to šimt. darytą Simano Daukanto portretą. Iš kairės: Valentinas Ramonis, Jessie Daraskienė, Dovydas Fainhauzas, Stanley Balzekas, William Gutos ir Edward Gillis.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ IR TARYBOS RINKIMAI

Šio mėnesio pabaigoje ir gegužės pradžioje, dviejų savaitgalių metu, įvyks JAV Lietuvių bendruomenės keturioliktosios tarybos rinkimai. Balsuoti teisę turi kiekvienas lietuvis. „Istatuose ir taisyklėse“ pažymėta: „Balsuoti yra kiekvieno pilnateisio, ne jaunesnio, kaip 18 metų amžiaus, JAV gyvenančio lietuvių tautinė pareiga ir garbė“. Nereikia būti susimokėjus solidarumo mokesčio, kad šią balsavimo teisę turėtų.

Kodėl yra svarbu rinkimuose dalyvauti? Viena pagrindinių priežasčių – Jungtinės Amerikos Valstijose vienintelė Lietuvių bendruomenė praveda rinkimus, kuriuose gali dalyvauti visi lietuviai. Išrinktieji asmenys atstovaus šio krašto užsienio lietuvių nuomonei. Lietuvių bendruomenės taryba savo pagrindinių uždavinių laiko nustatymą JAV LB veiklos krypties ir veiklos būdo („Istatymai ir taisyklės“).

Laikui bėgant, veiklos būdas keitėsi daugelį kartų, keitėsi ir veiklos kryptis. Tai yra natūralu. Įdomu pavartyti istorijos lapus ir pasižiūrėti, kokie buvo LB uždaviniai, jai steigiantis 1946 metais kovo 3-4 d. Hanau stovykloje, Vokietijoje. Susirinkus Lietuvių Tremtinių bendruomenei buvo priimta Lietuvių bendruomenės konstitucija, kuri tiksliai atitiko tų laikų dvasią. Uždaviniai buvo šie: 1.

LIŪDA RUGIENIENĖ

išlaikyti sveiką ir pajėgią, tremty esančią lietuvių tautos dalį; 2. saugoti gerą lietuvių vardą; 3. rūpintis tremtinių švietimo, kultūros ir socialiniais reikalais; 4. vykdyti tremtinių paruošimą atitinkamoms profesijoms bei specialybėms naujose sąlygose; 5. ugdyti tautinį solidarumą, demokratinę samonę ir meilę darbiui. Žiūrint šiuo dienu akimis, yra savaime suprantama, kad veiklos kryptis turėjo keistis, steigiant Lietuvių bendruomenę JAV.

JAV LB steigiamasis aktas buvo surašytas 1951 metais New Yorke. Čia nusakoma, kad JAV lietuviai nori: a. aktyviai dalyvauti Jungtinių Amerikos Valstijų gyvenime ir įsijungti į kovą prieš internacionalinį komunizmą; b. veikliai prie to gyvenimo prisidėti savo kultūrinėmis ir tautinėmis savybėmis bei lietuviškais papročiais; c. bičiuliškai palaikyti giminingumo simpatijas su lietuviu JAV ribų; d. pareigingai remti Lietuvos laisvinimo kovą ir lietuvių tautos gelbėjimo pastangas, nuoširdžiai išreiškia savo tautinį solidarumą Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių bendruomenėje.

Lietuvai atstačius nepriklausomybę, JAV Lietuvių bendruomenės vėl turi keisti kai kuriuos savo veiklos bruožus. Lie-

tuva jau gali laisvai už save kalbėti ir tai mes turime respektuoti, tačiau daugelyje sričių užsienio lietuviai Lietuvai yra labai reikalingi. Keturioliktą tarybą kaip tik ir turi prieš savo akis uždėti – ieškoti būdų, kaip efektyviausia Lietuvai padėti. Taryba turi ne tik savo tarpe susitarti, bet ir įtaigoti lietuvišką visuomenę. Nors pavienė iniciatyva sveikintina, tačiau, dirbdami kartu, visuomet daugiau padarysime. Svarbu ir tarybą išrinkti pajėgius ir lietuviškoje veikloje prityrusius asmenis, kurie sugebėtų šią uždėti ir kitus uždavinius išspręsti.

Dalyvaujantys rinkimuose balsuotojai turės pasirinkti. Spaudos paskelbtuose kandidatų sąrašuose matyti daug veiklių asmenų. Klaidinga galvoti, kad vienas balsas nieko nereiškia. Gausiu dalyvavimu balsavime dar kartą įrodysime, kad išeivija yra stipri ir energinga. Kartais nusišvilimas įvykiais, vieno ar keleto asmenų elgesiu, veda į apatiją rinkimams, bet vienas ar keli asmenys nesudaro visos Lietuvių bendruomenės, ar visos tarybos nuomonės.

Taryba yra renkama proporcingai iš visų apygardų, jos neustelbia vienas asmuo, nei viena apylinkė ar apygarda. Tarybos sesijos nuomonių skirtingumų visuomet yra, kartais dėl jų gana smarkiai pakvojama,

KAIP Į TAI REAGUOS ATEINANČIOS KARTOS?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Pereitų metų birželio 15 dienos „Draugo“ laidoje pasirodė mano straipsnis „Ar tokios istorijos reikia?“, kuriame pasisakiau prieš „Lietuvos kančių ir kovų istorijos“, daugelio tomų ir daug lėšų reikalaujanti, projektą. Netrukus išgirdau ir prieštariškus, kad, imant pavyzdį iš žydų, visame plačiame pasaulyje propaguojančių „Holokausto“ tragediją, ir lietuviams būtų pravartu skelbti brutali, Rusijos komunistų vykdytą, lietuvių tautos genocidą. Tuo tarpu visoms užsienio lietuvių kartoms buvo kartojama žvėriškų trėmimų istorija, rengiami graudūs ir įspūdingi „baisiojo birželio“ trėmimų minėjimai, laikomos gedulingos pamaldos. Ir mano šeimos jaunosios atžalos puikiai žino mūsų šeimos tragedijas ir negali atleisti, kad tokie žvėriški įvykiai vyko dvidešimtajame šimtmečiu. Mano vaikai dalyvavo gedulingose demonstracijose, leido į padangę juodus balionus ir tuo savaime skleidė antikomunistinę propagandą mokslo institucijose ar darbovietėse. Sunku užsienio lietuvių tarpe rasti asmenų, kurių šeimų nariai nebuvo atsidūrę ar žuvę Sibire, kaip mano brangio močiutės ar suaukdytos dėdės, kai, gyvuliniam vagonė žmonai sunkiai sunegalavus, reikalavo medicinos pagalbos. Bet naujojoje istorijoje rašoma, kad ji

bet visuomet yra randami kompromisai. Laikantis taisyklių, nuomonės būna sudėtingos. Balsuojančiam yra svarbu atiduoti savo balsą asmeniui, kuriuo jis pasitiki ir tikisi, kad šis atstovaus jo nuomonei. Su pagrindu yra baiminamasi Lietuvoje, kad būsimuosius rinkimus gali būti mažas balsuotojų skaičius. Lengva suprasti, kad Lietuvos valstybei tai būtų kenksminga. Matykime tą negerovę ir sąvose rinkimuose, balsuokime kuo gausiau.

Pirmą savaitgalį rinkimai bus vykdomi balandžio 30 d. ir gegužės 7-8 d. Kandidatai yra siūlomi apygardų plotmėje, o balsuotojai balsuos savose apylinkėse. Žinių apie rinkimus galima gauti apylinkių rinkiminės komisijos arba apylinkių valdybės. Pagrindinė rinkimų komisijai JAV vadovauja Angelė Karnienė.

buvo teikiama. O mano vieno artimo bičiulio sesers kūdikis mirtinai sušalo.

Vartau 1982 metais išleista kun. Juozo Prunskio knygą „Lietuviai Sibire“, kurioje yra autentiški tremtinių išgyvenimai, laiškai ir net tokie incidentai, kaip „tėvynės išdavimu“ apkaltintos Felicitos Klečkauskaitės pagrobimas Vienoje ir išgabenimas į siaubingas darbo stovyklas miškų kirtimo darbams. Gaila, kad tik knygos įžanga yra anglų kalba. Kodėl iki šiol niekam nekilo mintis finansuoti tos knygos angliškos laidos išleidimą? Savo lengvai skaitomu, bet įtikinančiu turiniu, ji būtų populiarė ir kitataučių tarpe.

O kaip dabar? Buvau giliai sukrėsta, „Dirvos“ š.m. balandžio 7 dienos laidoje perskaičiusi žurnalisto Juozo Žygo vedamąjį, iš kurio galima spręsti, kad mūsų taip tragiškai atvaizduoti trėmimai buvo mažai sunkesni už pramoginę kelionę į Bahamų salyną, kaip tai nušviečiama pirmame „Lietuvos kančių ir kovų istorijos“ tome. Neįtikėtina ir nuostabu, kad gyvulinio vagonuose sugrūstos aukos buvo aprūpinamos medicinos pagalba, kad veikė „būtinų produktų prekyba“, o vaikai... buvo aprūpinami pienu. Tik kažin, ar minima, kad kai kurie asmenys buvo pagrobti ir išvežti tiesiai iš ligoninių ar net nuo operacinio stalo, nėščios moterys, seneliai, kūdikiai, pasmerkti kaip „kontrevoliuciniai elementas“. Kas meluoja? Ar „Lietuvių Sibire“ autorius ir jo veikėjai? Ar mes, ateinančios kartos sukūrę siaubingą trėmimų ir kankinimų mitą?

Arčiau nesupajūsinus su knygos turiniu ir jos autoriais, sunku padaryti gilesnę analizę, bet jau pati pradžia rodo, kad toji istorija tarnauja buvusiam režimui teisinti, nuo bolševikinio siaubo pabėgusius kaltinti melu, trėmimus paverčiant „išvykomis“, nors tų „išvykų“ keleiviai buvo klasifikuojami kaip „liaudies prieštai“. Jei toji istorija panašiai vystysis ir toliau, visi buvusio trėmimų liudininkai ir jų palikuonys bus apkaltinti mitų skleidimu. Kaip į tai reaguos tolimesnės kartos? Jei subyrėjusi Sovietų sąjunga pasižymėjo istorijos klastojimu, tai užsienio lietuviams nedera

Danutė Bindokienė

Automobilis – ne tankas

Dvidešimtojo amžiaus pabaigos kasdienybė šiame krašte reikalauja tam tikro prisitaikymo ir būtinų reikmenų, be kurių tiesiog neįmanoma apsieiti. Viena tokia būtinybė, ypač gyvenant užmiesčiuose ar nuošalesnėse vietose, kur nėra kitokio susisiekimo, yra automobilis. Retas Amerikos gyventojas jaučia, kad gali pūliai susitvarkyti be mašinos, o daugumai vairavimo teisų, ar iš viso galimybės, praradimas sukelia ne tik daug nepatogumų, bet ir psichologinę traumą.

Tvirtinama, kad žmonės įsigyja automobilius, kurie atitinka jų charakterį. Susisiekimo priemonė kartais pasidaro tarytum paties vairuotojo tapatybės dalis. Žmogus, atsisėdęs už vairo ir įjungęs motorą, jaučiasi laisvas, nepaliečiamas, kone galingas. Kasdienybėje, bendraudamas su kitais namuose, darbovietėje, parduotuvėse ar viešose vietose, pilietis būna ir mandagus, ir kultūringas, bet, riedėdamas greitkelio ar gatvės, berungtyniaudamas su kitais vairuotojais dėl laisvesnio asfalto gabalo, pasidaro nenuolaids ir net agresyvus.

Tai reiškinys, kurį daug kartų nagrinėjo ir mėgino aiškinti psichologai, vis nerasdami tinkamo atsakymo. Tai gali paliudyti ir kiekvienas vairuotojas iš savo patirties. Ypač tas „vairuotojiško neklystamumo sindromas“ būdingas vyrams. Turbūt daugiau žmonų-vyru ginčų įsilięsnoja kaip tik dėl to, kad žmona padaro pastabę apie vyro vairavimą...

Tačiau tai dar ne viskas. Pastaruoju laiku vis dažniau pasitaiko atvejų, kad dviejų vairuotojų agresyvumas kelyje ar gatvėje baigiasi tragiškai, kai vienas panaudoja šaunamąjį ginklą ir paleidžia į jį suerzinusį žmogų šūvių salvą. Praėjusią savaitę taip atsitiko netoli Čikagos, o tokio ginčo auka tapo septynių mėnesių amžiaus mer-

gytė, buvusi savo tėvo automobilioje. Ir tai nėra labai retas atsitikimas, nes panašių susišaudymų yra pasitaikę daugelyje valstijų. Užtaisytas ir paruoštas revolveris automobilioje nėra retenybė, o žmonių kantrybė šiais laikais labai striuka. Atrodo, kad ginklas pasidarys parankiausias visų nesutarimų sprendėjas.

Atšylant orams, į visas gatves ir kelius pasipila vis daugiau mašinų. Pasitaiko susigrūdimų ir laiko gaisrinimo. Įkaista ne tik motorai, bet ir vairuotojų smegenys, todėl kartais net mažas, nežymus nusizengimas iš kito automobilio išaukia netikėtai stiprią reakciją. Juo labiau, kad pasitaiko alkoholiu ar narkotikais apsisvaiginusių vairuotojų, kurių nesaisto logika, mandagumas ar šaltas protas.

Kai įvyksta nelaimė, pvz., tos mergytės peršovimas, iš visų pusių pasigirsta patarimai, kaip išvengti pertemptos situacijos, kad tokia tragedija nepasikartotų. Galbūt pats naudingiausias patarimas: automobilis – ne tankas, o jo vairuotojas – ne kažkoks didvyris, kuriam visi turi duoti kelią. Paprastas mandagumas ir kito vairuotojo teisių pripažinimas (nors kaimyniniame automobilyje už vairo sėdi „tikras asilas“, kaip vienas asmuo išsireiškė) daug padės išvengti nelaimių ir padidėjusio kraujospūdžio.

Ar nuolaidesnis elgesys už automobilio vairo parodo žmogaus bailumą, jį pažemina? Vargiai. Tai tik dar viena apsaugos priemonė šiandieninėje kasdienybėje. Liūdna, kad mus nuolat varžo apovai, užkrėsta nuolatinių pavojais, baimė. Tačiau gyvename kaip tik tokioje, o ne kitokioje realybėje, prie kurios reikia prisitaikyti. Prarasti savo ar savo artimųjų sveikatą, o gal net gyvybę vien dėl to, kad kitam vairuotojui įrodytum savo pranašumą, neverta. Juk niekas to „nuopelno“ į antkapio paminklą neįrašys...

kuri iškraipo faktus, teisinga genocido vykdytojus ir klastoja žiauria tikrove.

• Tradicija pasakojama, kad Airijos šventasis, šv. Patrikas, mirė 461 m. kovo 17 d. Saul vietovėje, Airijoje.

LIETUVOS NAŠLAIČIUS APLANKIUS

INDRĖ

7 Su Jonu nuvažiuoju į Klaipėdos 1-mąją spec.int. mokyklą, kur tuo metu direktorės Reginos Kaminskienės nebuvo. Prieglaudoje yra 185 vaikai, iš kurių 7 tikri našlaičiai, 43 atimtos tėvų teisės. Vaikai nuo 7 iki 18 m. amžiaus. Jie čia gyvena ir mokosi. Trūksta įvairių žaislų (stalo žaidimų, konstruktorių, kamuolių ir t.t.), spalvotų žurnalų ir knygučių, paklodžių, šiltų rūbų, batų, vitaminų, muilo, dantų pastos ir šepetukų. Švietimo ir kultūros ministerijos lėšos naudojamos apmokėti už vandenį, apšildymą, elektrą, užmokėti atlyginimus. Iš gamyklų ar įmonių paramos gauti sunku, nes yra daug prašančių. Atostogų metu patalpose lieka apie 20 vaikų.

Salantų spec. int. mokykloje direktorius yra Stasys Galdikas. Šiuo metu gyvena ir mokosi 73 vaikai, nuo 7 iki 18 metų amžiaus. Nuo 1993 m. balandžio mėnesio atidarytos 2 auklėjamosios grupės normalaus in-

Grupelė vaikų Utenos vaikų globos namuose, kur vaikams reikia šiltų drabužių, batų, žaisliukų.

Nuotr. Indrės Tijiūnienės

tėms ir berniukams didesnių batų. Labdaros negauna.

Kretingoje sustojame pas tėvus Lietuvos olimpinės krepšinio komandos dalyvio Alvydo Pazdrazdžio, dabar studijuojančio ir žaidžiančio krepšinį Louisianoje. Jie didžiuojasi visais savo vaikais, bet Olimpines bronzos medalis puošia jų namus Lietuvos ryžto simbolika. Sustojame Plungėje pas p. Janiną ir jos globojamą našlaitį, su kuriais „Saulutės“ nariai Regina ir Rimas Griškeliai palaiko ryšius, bet neradus namuose, tenka grįžti kita dieną. Malonu matyti vaiko ga-

bumus, besiskleidžiančius gabios, sumanios, kilnios moters priežiūroje.

Buvau laiminga, kad Telšiuose mane nuoširdžiai priėmė dr. Antano šeima. Su dr. Antanu nuvažiuoju į Plungės spec. intern. mokyklą, kur yra 206 vaikai, nuo 7 iki 18 metų. Abu tėvai mirę 7 vaikų, tėvų teisės atimtos 30 vaikų tėvų. Yra 10 invalidų, kuriems reikalinga labai didelė pagalba. Direktoriaus – A. Laborskis. Labai trūksta šiltų rūbų ir batų, pietūdžių, vitaminų, spalvotų žaislų, šiltų rūbų, patalynės, batų, vitaminų su mineralais. Yra biblioteka. Trūksta spalvavimo knygelių, albumų apie gamtą. Reikėtų dantims plombų. Prašo atsiųsti specialistų mokytojų darbo tobulinimui. Būtų naudinga turėti kopijavimo aparatą mokomosios me-

smėlių apibirstytas, paverčia visus sportininkais. Nesuprantama, kaip vyresnio amžiaus žmonės nesusilaužo kaulų. O gatvėse pilna žmonių – motinos su vežimėliais ir vaikais, žmonės su maišeliais susidėti savo pirkinius.

Į Panevėžį mane atvežė dr. A. Gudauskas, drąsiai įveikęs sunkias vairavimo sąlygas. Apstojau p. Aldonos bute, kur jos giminautė Irena mus vaišino blynais, duona ir sūriu su arbata, o Minvydas perėmė mane vežioti. Jam esant darbe, mane vežiojo p. Valė ir jos sūnus.

Panevėžio spec. int. mokyklos direktoriaus Visvaldo Matkevičiaus nebuvo. Mokykloje mokosi 162 vaikai, kurių apie 100 gyvena bendrabutyje. Dvylikos vaikų tėvų atimtos tėvystės teisės, o devyni tikri našlaičiai. Yra kiemas ir sporto salė. Trūksta sportinio inventoriaus, aprangos. Trūksta didelių sviedinių bei minkštų, didelių žaislų, šiltų rūbų, patalynės, batų, vitaminų su mineralais. Yra biblioteka. Trūksta spalvavimo knygelių, albumų apie gamtą. Reikėtų dantims plombų. Prašo atsiųsti specialistų mokytojų darbo tobulinimui. Būtų naudinga turėti kopijavimo aparatą mokomosios me-

Našlaitėlė su dovana iš Gražinos Landsbergienės šalpos komiteto. Nuotr. Indrės Tijiūnienės

džiagos dauginimui. Labdaros labai mažai gauna. Mokykla labai gražiai atremontuota. Daugumas vaikų iš Panevėžio rajono. Bendrabutis atskirame pastate. Man atėjus, vaikai

valėsi, tvarkėsi savo kambarius.

Panevėžio vaikų globos namuose gyvena 73, tėvų retai, jei iš viso, lankomi vaikai. Atimtos tėvystės teisės 17 vaikų tėvų. Vaikai nuo 1 iki 18 metų amžiaus. Direktorių Stasė Paškevičienė. Miega tarp 8 ir 12 vaikų vienam kambarielyje. Yra kiemas ir sporto salė. Bibliotekos nėra. Trūksta vitaminų, spalvotų pieštukų ir popieriaus, muilo, drabužių, patalynės. Ypač trūksta aprangos ir patalynės vyresnio amžiaus vaikams, nes prieglauda buvo pritaikyta priešmokyklinio amžiaus vaikučiams, o dabar jie čia gyvena iki pilnametystės. Vaikai eina į bendrą miestą ir katalikišką mokyklą, o grįžta gyventi prieglaudoje. Visiems reikia batų. Reikėtų vienkartinį švirkštų, šliurių, pakabinamų laikrodžių, indų. Labdaros gauna nedaug. Dėkoja Bostono vaikų globai už vaistus ir vitaminus. Vilius Papendikis iš Vokietijos stambiai parėmė, atveždamas sofutę, spintelę ir lovą. A. Grigas su Valučiais atvežė vitaminų. Vaikų namai didina mažesnes lovytes, kad jose galėtų tilpti didesni vaikai.

(Bus daugiau)

„PENSININKAS“ IR JO REDAKTORIUS KAROLIS MILKOVAITIS

„Pensininko“ redaktorius Karolis Milkovaitis.

„Pensininką“, mėnesinį žurnalą vyresniesiems, leidžia JAV LB Socialinių reikalų taryba, ji spausdina M. Morkūno spaustuve, administruoja Elena Sirutienė, redaguoja Karolis Milkovaitis.

Šiais metais „Pensininkas“ švenčia pirmąjį savo dešimtmetį: žinome, kad „Pensininko“ „spiritus movens“ yra jo redaktorius K. Milkovaitis. Tad šia proga, keletas būdingesnių bruožų iš jo gyvenimo. Karolis Milkovaitis gimė 1915 m. kovo 28 d. Pilviškiuose, Vilkaviškio apskrityje. Siekė mokslo, tarnavo Lietuvos kariuomenėje, 9 pėst. pulke, Ryšių batalione. Nuo 1940 iki 1944 m. buvo Kauno miesto Priešgaisrinės apsaugos kapitonas. Būdamas šiose pareigose, jis apsaugojo apie 250 įvairių valdininkų nuo vokiečių prievolių. Tai jis atliko taip sumanią, kad vokiečiai nei nepajuto, kad tokiu būdu buvo gelbstimi žmonės. K. Milkovaitis organizavo priešgaisrinės ir priešlėktuvinės apsaugos pagalbinis būrius, neva „reikalinius“, jo žodžiais tariant, „prieš bombų sukeltų gaisrų gesinimui“. Kad viskas atrodytų tikriau, jis organizuodavo priešgaisrinius priešlėktuvinius pratimus ir skaitė tomis temomis paskaitas.

Nuo pat jaunystės bendradarbiavo įvairioje spaudoje, o 1943-44 m. buvo „Policijos“ žurnalo ugniagesybos skyriaus redaktorius. 1944 rudenį su šeima pasitraukė į Vokietiją. Vokietijoje taip pat buvo lietuviškosios spaudos bendradarbis ir ėjo įvairias atsakingas pareigas pabėgėlių stovyklose (buvo Rendsburgo ir Lubecko stovyklose komendantas ir Bendruomenės komiteto pirmininkas).

1950 m. pavasarį atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Baigė Belmont Technikos m-lą, dirbo plastmasinių gaminių liejimo formų konstruktorium-projektuotoju, 4 metus vakarais lankė Allied Technikos institutą, kur studijavo pramoninę inžineriją. Bendradarbiavo spaudoje ir įsijungė į visuomeninę veiklą.

Buvo Lietuvių Tautinės sąjungos Chicago skyriaus pirmininkas. 1976-87 – Lietuvos Šaulių s-gos tremtyje pirmininkas ir garbės narys. Už nuopelnus buvo apdovanotas Šaulių medaliu ir Šaulių žvaigždės ordinu. 1983-87 rūpinosi Vasario 16 gimnazijos rėmimu, buvo rėmimo centrinio komiteto pirmininkas. K. Milkovaitis yra Romo Kalantos paminklo Chicagoje, vienintelio išėivijoje, sumanytojas ir statybos darbų vykdytojas.

Žurnalistų sąjungai priklauso nuo 1971 m., o nuo 1991 m. yra centro valdybos vicepirmininkas ir bendradarbiauja įvairioje lietuviškoje spaudoje.

K. Milkovaitis yra poetas ir rašytojas. Jo eilėraščių knygos

„Ledinės kregždės“ (1983) ir „Saulėtekis žodis“ (1984) yra išleistos Chicagoje, o romanas „Slibinų miške“ (1990) išleistas Kaune. Naujausia jo knyga „Akimirka amžinybės“, yra jo eilėraščių rinktinė, išleista 1991 m. Kaune.

Dėl to pats K. Milkovaitis yra išsireiškęs, kad „nuo pat jaunystės rašytas žodis buvo (ir yra) kaip antrinė (gal tiksliau – prigimtinė) mano profesija“.

„Pensininką“ pradėjo redaguoti 1985 ir jam pašvenčia visas savo dienas. Dirba atsidėjęs ir su meile tam „rašytam žodžiui“. Žurnalo dešimtmečio proga redaktorių paprašiau atsakyti į keletą klausimų, liečiančių jo darbą „Pensininkę“.

– Prieš 10 metų pradėjote redaguoti „Pensininką“. Kas paskatino, ypač šiais laikais, kada redaktoriaus pareigos sunkios: reikia rasti bendradarbių, medžiagos ir t.t.

– „Pensininką“ pradėjau redaguoti 1985 metų pradžioje, taigi iki dešimtmečio dar trūksta kelių mėnesių. Bet, prieš man permant redaktoriaus pareigas, jis jau buvo apie metų senumo ir ėjo LB Socialinių reikalų tarybos biuletenio vardu.

– „Pensininkas“ yra populiarius vyresniųjų lietuvių tarpe. Kokią jo turinį planavote, kad patenkintų skaitytojus, ypač vyresniusius?

– Laikraštis, kaip ir žmogus, turi turėti tikslą patenkinti skaitytojus ir vadovautis tam tikrais etinės dorovės principais. Perimdamas „Pensininko“ redaktoriaus pareigas vadovavausi paprasta esamos paties logika. Galvojau, kadangi mūsų bendroji spauda daugiau palinkusi nagrinėti politinius visuomeninius bei partinius klausimus, tai nebelineka kas apribotų tautiečių bendros gerovės žinios. O juk pasaulio spauda pilna naudingų medicinos, socialinių mokslų, gerontologijos, fizinio ir dvasinio, technikos ir kitų mokslo šakų naujausių žinių. O yra aišūs tautiečių, ypač vyresnio amžiaus, kurie svetimšalių kalbos nemoka ir tos žinios jų nepasiekia. Tai, pagalvojau, kodėl tos naudingos ir reikalingos žinios turėtų būti lietuviui neprieinamos? Štai visa planavimo paslaptis.

– Kiek laiko praleidiate ruošiant vieną numerį?

– Nors žurnalo puslapių skaičius (44) yra nusistovėjęs, bet kiekvieno numerio paruošimo laikas įvairuoja. Ne tiek daug sunkumų sudaro pats spausdinimas, kiek medžiagos suradimas. Kiekvieną numerį ruošiant tenka peržiūrėti dešimtis įvairių žurnalų, išrinkti tinkamus rašinius, juos išvesti ir t.t. Tenka įvairių kalbų žodynuose patikrinti kai kurių – ypač specifinių sričių straipsnių – terminų bei išsireikimų tikrąją mintį bei prasmę ir surasti lietuvių kalbos atitikmenis. Labai daug valandų praleidžiu prie kiekvieno numerio paruošimo.

– Redaktoriaus gyvena Kalifornijoje, administratore Čikagoje, spaudžia M. Morkūno spaustuve, kuri taip pat Čikagoje. Kaip vyksta bendradarbiavimas?

– Bendradarbiavimas vyksta gerai ir be sunkumų.

– Kokie jūsų planai ir pageidavimai ateičiai?

– Šiais laikais spaudos organą išlaikyti atitinkamoje aukštumoje nėra lengva. Kadangi „Pensininkas“ yra vienintelis šios paskirties lietuvių žurnalas ir, iš skaitytojų atsilie-

GIMSTA LIETUVIŠKOJI „SODININKYSTĖS ENCIKLOPEDIJA“

Praėjusiais 1993 m. Lietuva paminėjo garsaus savo sūnaus, istoriko Simono Daukanto 200-tąsias gimimo metines. Bet mums S. Daukantas ne tik istorikas. Jis taip pat ir pirmosios lietuviškos knygos apie sodus išleidėjas. Iki S. Daukanto apie sodininkystę Lietuvoje viskas parašyta kitomis kalbomis – lotynų, lenkų. O jis buvo pirmasis, kuris 1849 m. išleido „Pamokslus apie sodnus arba dajgynus vaisingų medžių“. Tokia buvo pradžia. Knygelė išversta iš vokiečių kalbos, o išspausdinta S. Peterburge lietuvių kalba. Tada iki lietuviškos spaudos uždraudimo dar buvo 15 metų. Reikia neabejoti, kad iš jos lietuvių galėjo mokytis ne tik sodininkystės. 1999 m. sukanka 150 m. nuo šios knygelės pasirodymo.

Ne tik jubiliejui pažymėti grupė mūsų vyresniosios kartos sodininkystės mokslo darbuotojų profesionalų ryžomės parašyti pirmąją lietuviškąją „Sodininkystės enciklopediją“. Dirbame visi savo iniciatyva niekieno nefinansuojami. Pirmąjį enciklopedijos teminį skyrį „Sodo augalų genofondas“ mielai sutiko spausdinti savaitinis žurnalas „Veidas“.

„Sodininkystės enciklopedijos“ redakcinės kolegijos vardu, kreipiuosi į visus skaitytojus – žengiamo naują žingsnį Lietu-

vimų sprendžiant, yra skaitytojų labai mėgiamas, tai norėčiau, kad ir man iš redaktoriaus pareigų pasitraukus, jo turinio vertė nenukentėtų. Mano artimiausi planai yra jį vis tobulinti.

Aldona Šmulskienė

vos sodininkystės literatūros kelyje, kurį pirmas pradėjo mūsų istorikas Simonas Daukantas, išleidęs prieš pusantro šimto metų pirmąją sodininkystės knygelę lietuvių kalba. Aš prašau visus jus simboliškai atsisototi ir pagerbti lietuviškos sodininkystės literatūros darbininkus. Pirmiausia prisiminkime prancūzų Žaną Emanuelį Žilibertą (J. Gilibert), kuris 1781-1782 m. išleido pirmąją Lietuvos floros veikalą ir įkūrė Lietuvos botanikos sodus Gardine ir Vilniuje. Prisiminkime pomologijos sodų kūrėjus Juozapą Strumylą ir Adomą Hrebnickį ir veislių žinovus Vincentą Montvilą ir Leoną Ivanauką. Prisiminkime mūsų tėvynainį Eduardą Jančevskį, kuris Krokuvos botanikos sode surinko pasaulinę Ribes kolekciją ir parašė nesenstanciją monografiją. Atminime vienuolį botaniką Jurgį Pabrėžą, kūręs pirmuosius lietuviškus augalų vardus. Nepamirškime akademiko Jono Kriščiūno, jaunystėje rašiusio apie sodus. Pagerbkime sodininkystės mokslo pradininkus nepriklausomojoje Lietuvoje profesorius Tada Ivanauką ir Stasį Nacevičių. Prisiminkime ir vaismedžių selekcijos pradininkus Ipolitą Štarą, Vilhelmą Paukštę ir Albina Urboną. Prisiminkime daug padariusius sodininkystės literatūrai botanikos profesorius Kazį Brunzą, Joną Dagį ir Povilą Snarskį. Vėl paskaitykime, ką rašė sodininkystės periodikos kūrėjai Pranas Rimkus, Justinas Strazdas, o Vilniaus krašte Mykolas Čibiras ir Stasys Kazlauskas. Nepamirškime daug metų nepralenkiamo

„Sodininkystės“ vadovėlio autorių Mykolo Itomlensko ir Stasio Bagdono ir „Uoginių kultūrų“ autoriaus Petro Petrylos. Pagerbkime šviesų mokytojo, sodininko kunigo Felikso Martišiaus atminimą. Paskaitykite, ką rašė dideli sodininkystės mėgėjai – archeologas Petras Tarasanka, praktytojas Mečys Kriaučiūnas ir daugelis kitų.

Aš taip pat prašau prisiminti Algimantą Kviklį ir Justiną Kontrimą – pirmąsiais netektis, pradėjus rengti šią enciklopediją.

„Sodininkystės enciklopedijos“ red kolegijos vardu aš kreipiuosi į jus, prašydamas padėti parašyti šią storiausią Lietuvos sodininkystės knygą. Mums trūksta informacijos apie daugelį sodo ir daržo augalų, kurie gali būti auginami Lietuvoje. Trūksta informacijos apie šilto klimato augalus, kurie niekada nebus čia auginami, bet jau dabar importuojami jų vaisiai arba konservai. Mažai žinome apie pasaulio valstybių sodininkystę ir ieškome autorių, kurie apie tai parašys. Mums reikia informacijos – straipsnių iš lietuvių, išsibarsčiusių po visą pasaulį. Reikia spalvotų iliustracijų (skaidrių). Trūksta žinių apie pasaulio sodininkystės mokslo centrus ir garsiausias sodininkystės firmas. Mums teisiog negirdėta tvarka, kaip pasaulyje prekiaujama sodininkais, vaisiais, daržovėmis ir gėlėmis, kaip dirba ir prekiauja sodininkystės ūkininkai, gal jų tarpe yra lietuvių? Enciklopedijos redakcinė kolegija laukia laišku (Box 373, 2006, Vilnius, Lithuania).

Kartu aš noriu jūsų atsiklausti – ar bus pasaulyje norinčių įsigyti šią būsimą knygą?

Antanas Ryliškis

• Draugau su „Draugu“

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

KAINOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠ SEKANČIŲ MIESTŲ

ATLANTA	\$990.00	BOSTON	\$890.00	CHICAGO	\$950.00
DALLAS	\$1050.00	HOUSTON	\$1050.00	LOS ANGELES	\$1150.00
MIAMI	\$995.00	NEW YORK	\$890.00	WASHINGTON, D.C.	\$890.00

RIBOTAS SKAIČIUS VIETŲ IŠ VISŲ MIESTŲ: birželio 30, liepos 2, liepos 3, liepos 5

GRĮŽIMAS: liepos 17, liepos 19, liepos 20, liepos 22, liepos 24, ar jūsų pasirinkta data.

EKSKURSIJOS SU PILNU APTARNAVIMU... Apžiūrėkite visas tris Pabaltijo respublikas su „Draugo“ kelione... National Geographic Society maršrutu, pasirinkite iš mūsų populiarių 7, 10 ir 14 dienų maršrutų Lietuvoje.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė – jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje – kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirosti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

HELL IN ICE
Onutė Garbštienė

A diary (much like that of Ann Frank), which begins in 1941 when a group of Lithuanians were loaded in cattle cars and dispatched to the wastelands of Siberia. This diary is a record of a woman — a people-a nation, ravaged by a vicious occupying force, but resisting and surviving.
Translated by Raimonda K. Bartuška. 256 pages, hard cover. Published in Vilnius 1992. Book price \$13.00. Shipping and handling in USA \$2.00. Canada — \$3.00. Illinois residents add \$1.14 for sales tax. Send orders to: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

It's the peace of mind you get knowing you have saved for the future. It's a U.S. Savings Bond. With just a little from each paycheck, you can invest in Bonds through the Payroll Savings Plan where you work. And they will keep earning interest for up to 30 years. Make an investment in your future with U.S. Savings Bonds today. Ask your employer for details.

U.S. Savings Bonds

A public service of this publication.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesoriaus paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Prieše: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrišta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui čia Lietuvoje. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., į Kanadą 3.00 dol., kitus kraštus 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas butas Cicero, IL: 5 kamb, 3 mieg., 2-as a., šviesus, kampinis; nuomininkas moka už šilumą; yra „car-port“; \$450 į mėn. Kreiptis: 708-652-4199.

VILEŠIAI

TRIJŲ BROLIŲ DARBAI TAUTAI
Autorius Antanas Kučys

Inž. Petro, adv. Jono ir gyd. Antano Vilešių biografijos, susijusios su svarbiaisiais mūsų tautos ir Lietuvos valstybės įvykiais. Petras — žymiausias kovotojas už lietuviško rašto laisvę ir pirmojo lietuviško dienraščio steigėjas, Jonas — Nepriklausomybės akto signataras, pirmųjų Lietuvos vyriausybės narys, pirmasis Lietuvos atstovas Vasingtone; Antanas — vienas žymiausių anų metų Vilniaus lietuvių visuomenininkų bei kultūrininkų.

Visų trijų brolių darbai — tai reikšminga atgimusių lietuvių tautos istorijos dalis.

Knyga yra 624 puslapių, iliustruota istorinėmis nuotraukomis ir įrišta kietais viršeliais. Išleido Devenų kultūrinis fondas. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Kaina 27 dol. Užsakant paštu dar pridėdama: JAV-bėse 3.50 dol., į Kanadą — 4.00 dol., į visus kitus kraštus — 4.50 dol. Illinois valstijos gyventojai sumoka dar 2.36 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

PASAULIO LIETUVIŲ ŠVENTĖ ARTĖJA

Dalia Viskontienė.

Lietuvoje atliks pirmą kartą". Paskutinėje šokių šventėje Čikagoje dalyvavo apie 2,300 šokėjų, o į Lietuvą važiuoja apie 450.

Taip, teisingai, — patvirtina Rita, — bet į Lietuvą važiuoja tik studentų ir veteranų grupės, o mūsų vietinėse šventėse dalyvavo vaikai ir jaunieji. Reikia pastebėti, kad entuziazmas ir susidomėjimas Lietuva studentų grupėse buvo labai didelis, bet studijos, vasaros darbas, kelionės išlaidos norinčių važiuoti gretas apmažino. Buvo vienetų, iš kurių tik keli šokėjai važiuoja, tokias grupes sujungėme kartu, sudarydami galimybę visiems norintiems dalyvauti Lietuvos šventėje, tai: New Yorko „Tryptinis“ susijungė su Rochesterio „Lazdynu“, New Jersey „Liepsna“ su Philadelphia „Aušrine“, sudarydami visus ratelius.

Viena iš didžiausių grupių, važiuojančių į Lietuvą, tai Toronto „Gintaras“, vienintelė šokių grupė, važiuojanti iš Kanados. Daugiau kaip 30 šokėjų atveža Lenkijos lietuviai Punks „Jotva“, Los Angeles „Spindulys“, Melbourne „Gintaras“. Iš viso Lietuvos Dainų ir šokių šventėje dalyvaus 22 grupės, sudarydamos 25 ratelius.

„Nei vienas, norintis važiuoti ir atstovauti savo vienetui ir išeivijai Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje, — tesia minti D. Viskontienė, — nebuvo atstumtas, nepaisant, kaip plačiai mūsų tauta yra išlaikyta po pasaulį. Į išeivijos chorų eiles dainininkai užsirašė iš Lenkijos, Vokietijos, Australijos (jungtinis Australijos lietuvių choras), Amerikos, Kanados. Visai neseniai gavome žinią iš Argentinos Buenos Aires lietuvių. Jie taip pat nusprendė dalyvauti Lietuvos dainų šventėje“.

D. Viskontienė ir R. Karasiejienė, turėdamos didelę patirtį programų sustatyme, kūrinių atlikime ir švenčių organizavime, puikiai susitvarkė su šiomis pareigomis. Abi, gyvenamos Toronte, galėjo lengvai bendradarbiauti, sprendžiant bendras dainos ir šokių dienos klausimus. Toronte buvo sudarytas Pasaulio lietuvių dainų šventės meninės dalies komitetas, kuriam vadovauja J. Karasiejus. Šis komitetas rūpinosi į šventę vykstančių vienetų registracija, programos parinkimu ir visu kitu techniniu bei meniniu darbu.

Daug darbo jau padaryta, bet dar daugiau laukia — tai kelionė, repetitijos Lietuvoje ir, žinoma, pati šventė. Kaip Išeivija pasiruošė šiai šventei, kurie vienetai važiuoja, kaip Lietuva laukia mūsų ir nemažai kitų klausimų pateikiau Daliai ir Ritai.

„Nors iki šventės dar keli mėnesiai, tačiau rezultatus jau matome dabar“, pradėjo D. Viskontienė. Išeivijos chorinės muzikos lobynas praturtėjo dviem naujomis Pasaulio lietuvių dainų šventei sukurtais chorinėmis dainomis: „Už Lietuvą Tėvyne Motina“ ir „Viešpaties pasaulis“ kurias mišriam chorui parašė kompozitorius Jonas Govėdas.

J. Govėdas, talentingas muzikas, visus mokslus baigęs Kanadoje, nenutraukia savo darbo ir veiklos lietuviškoje visuomenėje. Jis taip pat yra pakviestas diriguoti savo kūrinių „Už Lietuvą tėvyne motina“ jungtiniam chorui“.

Kalbant apie dirigentus, tai jų turėtų važiuoti net 11. D. Viskontienė pagal pačių pasirinkimą, vienus paskyrė diriguoti Kaune, kitus Vilniuje, tokiu būdu sudarydama galimybę didesniai būriui išeivijos vadovų dirigentų dalyvauti ir diriguoti šventėje.

„Grįžtant prie naujų kūrinių, — tęsia pokalbį R. Karasiejienė, — tai ir šokio mylėtojai susilaukė naujo kūrinių, sukurto G. Breichmanienės specialiai Lietuvos dainų šventei „Putinėlis“. Studentų šokėjų grupės šį šokių

Kanados LB Švietimo suvažiavime kovo 26 d. Toronte diskusijų metu (iš kairės) Toronto mokytojos — Laima Underienė, Irena Ehlers; Vida Stanevičienė, Hamiltono aukštesniųjų lit. kursų vedėja. Stovi mokyt. Aušra Gyltė-Karkienė.

Nuotr. V. Tamulaičio

PERDUOTI TIKĖJIMĄ

Daugelį metų Bažnyčia buvo varoma iš mokyklos, jai neleido auklėti ir dvasiškai ugdyti vaikus. Bet jau prieš keletą metų Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose, reikalaujant visuomenei, Kultūros ir švietimo ministerijos nutarimu, įvestas tikybės dėstymas.

Noriu pasidalinti kai kuriomis mintimis tikybės dėstymo klausimu. Aišku, šios mintys negali būti reprezentatyvios, t.y. visiškai tiksliai atspindėti realią dabartinę padėtį Lietuvoje, nes Respublikoje vien vidurinių mokyklų daugiau nei 700, o kur dar devynmetės, pradinės mokyklos, internatai ir kitokios ugdymo įstaigos.

Ar šiuo metu bendrojo lavinimo mokyklose tikybės dėstymas patenkinamas, sociologų nuomone, niekas į tą klausimą nėra kompetentingas atsakyti. Tikybės mokytojas, atsakydamas į šį klausimą, visų pirma vertintų padėtį savo mokykloje ir gal užsimintų apie labai paradoksalią tendenciją, — kad tikybą pradeda dėstyti buvę komunistai ir ateistai, nežinantys kaip elgtis bažnyčioje. Bet šie faktai žinomi įvairiose Respublikos vietose. Pvz. Pasvalio mokykloje-internate, sovietiniu laikotarpiu dirbusi komunistė-ateistė internato auklėtoja, virkđziusi vaikus, kurie sovietmečiu bandydavo melstis, šiuo metu tame pačiame internate dėsto tikybą ir yra Pasvalio „Caritas“ vedėja.

Tai ne vienintelis pavyzdys, bet vienas iš daugelio. Aišku, kiekvienas žmogus turi turėti galimybę atgailai, bet toks atgailos būdas mažai mažiausiai keistas. Tačiau jei katechetai, ypač pasauliečiai, pakenčiamai dirba su jaunesniųjų klasių mokiniais, tai eiti į vyresnes klases dažnai paprasčiausiai bijo. Jie galvoja, kad vyresnėse klasėse tikybės dėstymą būtina sieti su literatūros istorija, šeimos etika, krikščionybės istorija, Šv. Raštu. Būtina pakankamai gerai išmanyti ir krikščioniškąją, ir katalikiškąją filosofiją. Dažnas katechetas pasaulietis geromis šių disciplinų žiniomis pasigirti negali. Žinoma, aukščiau išvardinti duomenys katechetui būtini, bet to maža. Reikia, kad katechetas neapsiribotų vien tikybės tiesų atpažinimu, o daugiau dėmesio

Dzikiens. Visi šokiai yra įdomūs ir mūsų jaunimo mėgstami“.

„Dėl dainų dienos programos, — tęsia Dalia, — užsiregistravus tokiame mažam dainininkų skaičiui, Lietuva sutiko mums padėti, įtraukdama kai kurias mūsų parinktas dainas į bendrą repertuarą ir mielai priimdama mūsų choristus į savo eiles. Esame labai patenkinti šiuo galutiniu sprendimu. Visos mūsų dainos yra parinktos iš anksčiau buvusių švenčių repertuaro“.

Linkiu sėkmės ruošiantis istorinei Pasaulio lietuvių dainų šventei.

Nijolė Benotienė

pamokas ir nubėgo į etiką, po poros savaitių veik visi grįžo į tikybės pamokas.

„Neįdomu, — sakė jie. — Pasakas skaito. Pasakas galim pasiskaityti ir mes patys!“

Susumavus tikybės dėstymo rezultatus, ypač ryšku, kad ten, kur dirba nepakankamai dori ir kvalifikuoti tikybės mokytojai, jei tikybės užsiėmimai nereguliarūs, tai daro daug didesnį žalą, negu tikybės užsiėmimų visai nebūtų. Daugelis nusivylusių, išgąsdintų, nesuprastų vaikų nueina į kitas religines bendruomenes, kurių dabar Lietuvoje daug — nuo krikšaitų iki septintos dienos adventistų.

Tikybės pamokų lankomumas priklauso nuo asmens, dėstančio tikybą. Kur tikybą dėsto atsitiktiniai žmonės, vertiami būtinybės, niekas nenori lankyti tikybės pamokų.

Tikybės mokytojas turi būti turtingas dvasiškai, gerai pasirėngęs savo srityje, sugebantis rasti betarpišką ryšį su vaikais. Giliai tikinčio žmogaus įtaigus pasakojimas daro vaikams didelį įspūdį, paverčia tikybės pamokas didele dorovinio ugdymo mokykla.

Be to, labai svarbu skirstyti tikybės mokymo formas ir metodus pagal mokinių amžių. Jaunesniems vaikams atskleidžiant tikybės reikšmę, mokymą reikia paremti gyvais gyvenimiškais pavyzdžiais, akcentuoti dorovinį tikėjimo aspektą. Vyresniems daugiau organizuoti pokalbių, įtraukti į diskusijas, stengtis sudominti Bažnyčios menu, istorija, muzika.

Labai svarbu ne tiek išdėstyti žinias, kiek padėti suvokti tikybės sakralumą, amžinas krikščioniškas dvasines vertybes. Katechezė — ne tik žinių, bet ir savo tikėjimo perdavimas, kaip jį kitados perdavė apaštalams Kristus.

Ses. Apolonija Andzevičiūtė

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

25.00 dol. Kazimiera Laikunas, Cleveland Hts., OH; S. Šimoliūnas, Dana Point, CA;

15 dol. C. Masaitis, Thompson, CT; Alice Tamulytė, Sandwich, MA; Viktorija Mileris, Batavia, IL;

10.00 dol. Mikalina Vilutis, Cicero, IL; Janina Osbal, Chicago, IL; Konstancija Orentas, Cicero, IL;

Gustavas Galinaitis, Cicero, IL; Leonas Traška, Oak Lawn, IL; N. Cerekas, Warren, MI; Balyš Auginas, Lyndhurst, OH; E. Kved, Norwood, MA; Pr. Simanavicius, Lanham-Seabrook,

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. balandžio mėn. 21 d. 5

MD; Antanas Liudzius, Juno Beach, FL; Stasys Slizys, Dearborn Heights, MI; Tony Galkus, Ellicott City, MD; Sofija Jony-nienė, Woodridge, IL; Kazys Majauskas, Chicago, IL; Gediminas Janula, Chicago, IL; Aldona Drasutis, Chicago, IL; dr. A. Garunas, Willowbrook, IL; dr. J. Shukis, Fresh Meadows, NY; Constance Yodelis, Homewood, IL; Romanas Stropus, Palos Hills, IL; Antanas Stančius, Belleville, IL; Frances Brundza, Bloomington, IN; Pranas Stirbys, New Britain, CT; Antanas Paliulis, Waterbury, CT; Marijona Lipienė, Ocean-side, CA; dr. Vaclovas Šaulys, Chicago, IL; dr. John ir Lilian Kasuba, Naperville, IL; Antanina Augaitis, Chicago, IL; Pijus Lapinskas, North Miami Beach, FL; J. Valaitis, Burbank, IL; A. Maziulis, South Boston, MA; Gaida Zarkis, Cicero, IL; Valerija Simkus, Chicago, IL; Aldona Simonaitienė, Rockford, IL; Bernice Rampsch, Elburn, IL; S. Gedvilienė, Chicago, IL; Juozas Nalis, Chicago, IL; prof. Adolfas Damušis, Lockport, IL; Aleksas Lauraitis, Willow Springs, IL; Juozas Naujalis, Cicero, IL; Anthony Stulpinas, Matteson, IL; Vytautas Kaman-tas, Grant Rapids, MI; Teresė Kasper, Burbank, IL; Vladas Usevicius, Midlothian, IL; V. Petrulis, Lockport, IL; Antanas Barčas, Sun City West, AZ; Juozas Kaunas, Macedonia, OH; Valentinas Krumpis, Willow Springs, IL; Stasė Kriaučiūnas, Highland, IN; Drasutis Gudelis, Melbourne, FL; V. Raulinaitis, St. Pete Beach, FL; Ona Vaitkūnas, Detroit, MI; Petras Vasiliauskas, Woodhaven, NY; prel. J. Prunskis, Lemont, IL; Feliksas Pumputis, Lemont, IL; Victor Baksys, Dorchester, MA; Marie Gluda, Rockville Centre, NY; Petras Bartkus, Newbury, OH; Vacius Lelis, Sterling Hts, MI; Kazys Sadauskas, Baltimore, MD; Regina Matonis, Burbank, IL; Adolfas Jonaitis, Grand Rapids, MI; Irena K. Vaitkus, Chicago, IL; Elena Starrevicius, Valencia, CA; dr. R. Vienužis, Key Biscayne, FL; Vaclovas Norvilas, Monroe, MI; Adelė Poderis, Southfield, MI; Franciska Televičius, Detroit, MI; Mary Smolicz, Chicago, IL; G. Dambra, Palatine, IL; Adam Būtavičius, Fenton, MI; dr. V. V. Urba, Jupiter, FL.

10 dol. Vytautas Gutauskas, Harbert, MI; Dovydas Jonas Pleskys, Miami, FL; Bronė Pa-

barčius, Chicago, IL; Bronė Mikulskis, Chicago, IL; Alfonsas Gerčys, Belleville, IL; Z. Juskevičienė, Oak Lawn, IL; Tony Demeika, Durand, IL; Valė Valeika, Munster, IN; Raminta Vaitenas, La Grange, IL; Alfonsas Gečas, Reedsburg, WI; Aleks. Verikas, Racine, WI; Arunas Bielinis, Euclid, OH; kun. R. Krasauskas, Putnam, CT; Lidi-ja Ringienė, Palos Heights, IL; Albinas Grigaitis, Manchester, MI; Adolfas Sekonis, St. Pete Beach, FL; Zita Zvirzdys, Olympia, WA; Antanas Bakšys, West Hartford, CT; E. Balceris, Tucson, AZ; Petronėlė Kamstaitis, Hobart, IN; Aleksandra Pet-rauskienė, Grand Rapids, MI; Rimas Česonis, Fishers, IN; Klemensas Martinkus, Chicago, IL; G. Gudat, Chicago, IL; Eva Apanavičienė, Chicago, IL; Jonas Kazlauskas, Baltimore, MD; Jonas Cinkus, Boca Raton, FL; Bronius Vascega, Roches-ter, NY; Mykolas Janilionis, Hamilton, Kanada; John Bulota, Baltimore, MD; Valeri-jonas Balciūnas, Daytona Beach, FL; Bronė Liaudanskis, Los Angeles, CA; Bruno Jasevičius, Dearborn, MI; Antanina Jonynienė, Detroit, MI; Antanina Puskiriūtė, Cleveland, OH; Vytautas Ignas, Ashford, CT; Aloyzas Balsys, Woodha-ven, NY; Janina Biliunas, Men-tor, OH; Anelė Kebleris, St. Pete Bch, FL;

Ona Literskis, Riverside, IL; Danutė Domkus, Los Angeles, CA; Janė Gerdvilienė, St. Pete Beach, FL; M. Pauliukonis, Worcester, MA; Anelė Gelgudas, Baltimore, MD; J. Venskus, Linden, NJ; K. Šidlauskas, St. Petersburg Beach, FL; Elena Dambriūnienė, Brentwood, MD; Edward Milkus, Detroit, MI; Antanas ir Emilija Pauzuoliai, Chicago, IL; Izabelė Montvila, Melrose, MA; Kostas Balčiūnas, Milwaukee, WI; P. Remeikis, Chicago, IL; Emilija Gaškiene, Chicago, IL; Jonas Veiveris, Chicago, IL; Juozas ir Aldona Lekys, Chicago, IL; Liuda Kulikauskas, South Ozone Park, NY; Augusta J. Saulys, San Francisco, CA; Bronius Užemis, Hot Springs, AR; Hedwig Kont-rimas, Mission Viejo, CA; Sofi-ja Aleksandravičius, Chicago, IL; L. Pliura, Racine, WI; V. Švabienė, Chicago, IL;

Visiems šioms rėmėjams už finansinę paramą laikraščio leidimui tariame nuoširdų lietuvišką aciu!

A.†A.

KRISTINAI KINČINIENEI

mirus, vyrui JONUI, sūnams JONUI ir MYKOLUI bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Lietuvių Montessori Vaikų Nameliai

Mylimai Mamytei

A.†A.

EUGENIAI FIRANTIENEI

mirus, dukteriai REGINAI NARUŠIENEI ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

A.L.T. Rockfordo skyrius

A.†A.

BALIUI GRAŽULIUI

mirus, žmoną MARIJĄ ir jos gimines užjaučiame ir kartu liūdimė.

Detroito lietuvių žurnalistų skyriaus valdyba

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Muz. Aleksandro Kučiūno pagerbimas, jo 80 gimtadienio proga, š.m. balandžio 30 d., 6:30 v.v. ruošiamas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Rengimo komitetas kviečia visuomenę dalyvauti. Dėl dalyvavimo vakarienėje prašoma pranešti tel. 708-857-2944, arba 312-925-6193.

„Draugas“ kviečia visus, norinčius aplankyti Lietuvą šią vasarą Dainų šventės metu, vykti kartu su „Draugo“ grupe. Tai puiki proga susipažinti su visomis trimis Pabaltijo valstybėmis. Prieš jį akis atsivers nepakartojama senojo Talino panorama: Toompea kalnas, pilis, vadinama Mergelės bokštu, ilgosios ir Trumposios Kojos gatvės, senojo Talino užiegos ir dar daug, daug idomių senamiesčio vietų. Nepraleiskite progos susipažinti iš arčiau su Lietuvos kaimyninėmis valstybėmis. Kreipkitės į G. T. International (708) 430-7272.

Praėjusio sekmadienio di-džioji lietuviško pasaulio šventė, Vytuto Klovos opera „Pilėnai“, į Morton auditoriją su-traukė minias žiūrovų (ap-skaiciuojama, kad jų buvo ge-rokai per 2,000) — jaunesnių ir vyresniųjų. Opera jų neapvylė ir tikriausiai dar šiandien daugieliui tebeperšį delnai nuo entuziastingo plojimo. Buvo nemažai publikos, atvykusios iš kitų vietovių. Niekas nebegalė-tų abejoti, kad mūsų tautiečiai remia savo menines pajėgas ir lanko renginius, jeigu jie tikrai verti dėmesio.

„Pilėnų“ kompozitoriui Vytautui Klovai lankantis „Drauge“ balandžio 15 d. Čia ji matome su redaktore D. Bindokiene.

x Už a.a. Praną Šulą Šv. Kryžiaus bažnyčioje balan-džio 24 d., sekmadienį, 9:30 v.v. bus atlaikytos lietuviškos šv. Mišios. Pranas Šulas buvo Šv. Kryžiaus parapijos **Lietuviškų pamaldų komiteto pirminin-kas**. Jį prisimenantieji maloniai prašomi šv. Mišiose dalyvauti. (sk)

x Stasys Povilaitis, Lietu-vos estrados karaliumi vadi-namas dainininkas, koncertuos Jaunimo centre **balandžio 30 d. 7:30 v.v.** Į šį koncertą bilie-tai jau gausim Vaznelių pre-kyboje, 2501 W. 71 St., Chica-go, tel. 312-471-1424. (sk)

x Parduodame bilietus ke-lionėms į Lietuvą ir į visus pa-saulio kraštus geriausiomis kai-nomis. Skambinti: T. Les-niauskienė, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

Studentas Marius Polikai-tis, Pedagoginio Lituanistikos instituto būsimas absolventas ir Dainavos ansamblio narys, in-stituto baigimui parašė dip-lominį darbą „Dainavos an-samblio istorinė apžvalga“. Pe-dagoginio Lituanistikos in-stituto absolventams diplomų įteikimo vakaras bus gegužės 14 d., 7 v.v. Jaunimo centro didž. salėje. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Balandžio 29 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro, Balzeco lietuvių kultūros muziejuje Valdas Adamkus skaitys pa-skaitą: „Išėjimai ir Lietuva. Nuo žmonių tarpusavio santykių iki gamtos saugos“. Prelegentas palygins lietuviškumo aspektus išėjimoje ir Lietuvoje. Paskaitos centre bus nušviesti skirtumai tarp dviejų mentalitetų — užsienio lietuvių ir Lietuvos, dažnas santykių įtempimas, ir net aštrūs susikirtimai. Valdas Adamkus taip pat bandys numatyti, kaip atrodys ateities santykiai tarp šių dviejų lietuvių centrų. Jis tyrinys ir pačią užsienio lietuvių egzis-tencijos problemą. Po paskaitos vaisės.

LB Brighton Parko apy-linkėje valdyba ruošia pietus savo parapijos stogo fondui paremti balandžio 24 d., 11 val. r. parapijos salėje (kampas 44-tos ir S. Fairfield). Visi, norintys, kad ši lietuvių parapi-ja dar išsilaikytų, kviečiami at-vykti ir prisidėti prie Brighton Parko apyl. LB valdybos pa-stangų. Bus cepelinų, kugelio ir kitų skanėstų.

„Pilėnų“ kompozitoriui Vytautui Klovai lankantis „Drauge“ balandžio 15 d. Čia ji matome su redaktore D. Bindokiene.

Kriaučiūnų vardo Vaikų namelius bus galima apžiūrėti ir su jais susipažinti sekma-dienį, balandžio 24 d., tarp 12 ir 3 val. p.p. Ypač kviečiami tėvai su mažamečiais vaikučiais (nuo dviejų ir pusės iki 6 metų). Mokyklėlė veikia Marquette Parke, 2743 W. 69 St., Chicago, IL. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamas mažais mė-nesiniais įmokėjimais ir prie-inamais nuosimčiais. Kreipki-tės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.** (sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas sa-vaite. Skubius siuntinius siun-čiame **AIR CARGO**. Pinigai pervedami doleriais. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk)

Muzikalusis Polikaičių šeimos jaunimas — visi dainaviečiai, visi Pedagoginio Lituanistikos in-stituto absolventai, visi dalyvauja jauniausio brolio Mariaus PL instituto baigimo diplomų įteikimo vakare, gegužės 14 d. Jaunimo centre. Iš k. — dr. Audrius, Rima, Marius ir Darius, Dainavos ansamblio vadovas.

ALTO KONGRESO ORGANIZACINIO KOMITETO STEIGIAMASIS POSĖDIS

Posėdis įvyko kovo 22 d., antradienį, 5 val. po pietų Bal-zeko Lietuvių kultūros muzie-jaus patalpose, ALTo istaigoje. Posėdyje dalyvavo: Juozas Bag-džius, Stasys Briedis, Petras Buchas, Jeronimas Gaizutis, Jū-ratė Jasiūnienė, Zuzana Juš-kevičienė, Grožvydas La-zauskas, Matilda Marcinkienė, Evelina Oželienė, Antanina Repšienė ir Valdemaras Ša-dauskas.

Pranešimą padarė ALTo cen-tro valdybos pirm. Grožvydas Lazauskas. Dvyliktasis Ameri-kos Lietuvių kongresas įvyks 1994 m. spalio 29-30 d. Čika-goje. ALTas šiuos kongresus rengia kas penkeri metai. ALTo centro valdyba kviečia garbės svečius, senatorius, kongreso narius ir visus kitus svečius.

Matilda Marcinkienė pakvies-ta Kongreso rengimo komiteto pirmininke. Tuojau buvo su-darytos komisijos. Finansų komisiją sudaro: Petras Buchas, Viktoras Naudžius, Stasys Brie-dis, Jeronimas Gaizutis ir Jū-ratė Jasiūnienė. Ši komisija rūpinasi finansų telkimu, kon-greso leidinio leidimu ir t.t. Spaudos ir informacijos komi-sijon pakviestos: Zuzana Juš-kevičienė ir Antanina Repšienė. Transportacijos — Juozas Bag-džius. Registracijos ir apgyvendinimo — Valdemaras Šadauskas, ALTo reikalų vedėjas. Kongreso išvakarėse susipažinimo vaisėms vado-vauja Antanina Repšienė. Po kongreso ruošiamas banketas, kuriam vadovauja Evelina Oželienė.

Šių komisijų vadovai pasi-kvies daugiau pagalbininkų. Finansų telkimo pirmininkas Petras Buchas pateikė vieną svarbiausių finansų telkimo būdų t.y. laimėjimus. Tikimasi surasti mecenatus, kurie savo įnašais padengs laimėjimų premijas. Laimėjimų knygelės netrukus bus išsiuntinėtoms.

Tikimasi, kad mūsų visuome-nė dar yra jautri tokiems kon-gresams, ir renginiams, todėl ir ši kartą neapvils ALTo pa-stangų. Jau ALTas rengė vie-nuolika Kongresų ir visi jie bu-vo visuomenės stipriai remiami. Šis darbingas posėdis baigtas 6:20 val. vakare. Kitas posėdis numatytas gegužės 11 d., trečia-dienį, 5 val. po pietų.

Ant. Repšienė

Smuikininkė Linda Velec-kytė ir **maestro Alvydas Va-saitis** atliks kompozitoriaus Vy-tauto Klovos kūrinį smuikui ir fortepionui šio sekmadienio operos solistų ir choro koncerte, kurio pradžia 3 val. po pietų Jaunimo centre.

Gegužės 4-9 d. Čikagoje vyks ta antroji kasmetinė mo-dernaus meno paroda, kurioje dalyvaus 125 modernaus meno galerijos iš 13 šalių. Kūriniai bus eksponuojami Cityfront Center (Navy Pier).

LIETUVIŠKOSIOS „COUNTRY“ TĖVAS

Aš vėl girdžiu pažįstamą ak-sominį balsą, švelniai, prita-riant gitarai. Kur — Čikagoje! Lietuviškosios „country“ mu-zikos tėvas yra čia Simas — Vytautas Babravičius, kurio „dainos patinka ir seneliui, ir jaunuoliui, ir net vaikui“. (ci-tuoju laišką, kvietusį Simą kon-certuoti Kauno Tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje).

Man, dar vaikui, mama nupir-ko V. Babravičiaus irrašų plokštelę ir pasakė: „Klausk — čia groja ir dainuoja talentas“. Daugelis mūsų išaugome su jo dainomis, atmintinai išmok-dami žodžius, rasdami jaunat-višką žaismingumą ir filosofinę mintį.

Atsirado Simas iš „ten, kur laukai kalvom kuproti“ — iš „Gailiakiemio sodžiaus“ Dzūki-joje (cituoju Simo dainų žodžius). Jis pagiedos tarsi iš bočių skry-nios ištrauktą seną dūkišką godą. Bet, broliai žemaičiai, iš-girdę su gitara žemaičiuojant, pasakysite — savas. Ir sena prū-siška melodija jo lūpose primins, kokia ta Lietuva plati.

Pats V. Babravičius yra sukūręs per 100 dainų. Širdį pamalonina versti kūriniai. Štai kaip apie juos atsiliepia kritika: „Tuokart išgirdau dar keletą įsimintinų dainų, tarpe kurių ir puikiąją Kenny Rogers „Lucy“. Vėl stebėjau, kas gi čia šitaip pagarbiai prisilietė prie dainos, nesuvulgarindamas jos atsitiktiniais melodijai pritaikytais žodžiais, o talen-tingai išvertė?“

Simas — kokia jis turtinga asmenybė (Ne, jis ne tik futbolą žaidžia...) Šis vyras į meną atėjo iš tiksliųjų mokslų. Diplomuo-tam inžinieriui, su pagyrimu baigusiam aukštuosius moks-lus, gyvenimas žadėjo puikią

Sekmadienį, balandžio 24 d., 2 val. p.p. Šv. Kazimiero vienuo-lyno motiniškame name seselės kazimierietės ruošia susipaži-nimo popietę su dviem viešnio-mis iš Lietuvos: ses. Simona Žiūraitė ir ses. Jone Budryte, kuri yra Pažaislio Šv. Kazimie-ro vienuolyno gen. vyresnioji viršininkė. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai atvykti ir susipažinti su Lietuvos kazimie-rių veikla, rūpesčiais ir džiaugsmais.

Rasa Kazlauskaitė

Prieš pat „Pilėnų“ operos spektaklį buvo prisimintas ir pagerbtas muz. Jeronimas Kučiūnas 80 metų amžiaus sukakties proga. Jam sveikinimą įteikia muz. Alvydas Vasaitis, dirigavęs „Pilėnų“ operą.

„LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA“ — VAKARONĖ

Lietuvių politinių kalinių są-jungos valdyba, pirminin-kaujama Pilypo Naručio, balan-džio 15 d., 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje, suruošė leidžia-mos „Lietuvių kovų ir kančių is-torijos“ pirmosios knygos — Lietuvos gyventojų trėmimai 1941, 1945 ir 1952 m., aptarimą.

Vakaronėi vadovavo pirm. Pilypas Narutis, už lietuvišką veiklą kalėjus nacių koncen-tracijos Stutthofio stovykloje. Buvo trys pagrindiniai kalbė-tojai: Povilas Vaičekauskas, buvęs bolševikų Sibiro gulagų kalinys, Jonas Dainauskas, is-torikas (vaikščiojanti encik-lopedija) ir dr. Kazys Pemkus, turįs didžiausią privatų litu-anistinį archyvą.

P. Vaičekauskas pažymėjo, kad šioje knygoje išspausdinti dokumentai yra skirti bolševi-kinei NKVD saugumo policijai, įvykdžiusiai trėmimus paremti, bet ne jų aukoms išryškinti. Pateiktieji dokumentai parodo SSSR vyriausybės ir komunis-tų partijos planus okupuotose Baltijos valstybėse, o jų tarpe ir Lietuvoje. Tai yra vienašališka instrukcija trėmimų ar suėmimų vykdymo, labai mažai bendra turinti su trėmimų praktika. Šis doku-mentų rinkinys nepadaeda susi-daryti realaus vaizdo ir sąlygų tremiamųjų prikimtuose, gyviliams vežti skirtuose, vago-nuose, neparuoštuose ilgai kelionei į Sibirą. Prelegentas, pats išgyvenęs 1950 metų tre-mtį, negali atsistebėti, kaip tokia knyga galėjo būti paruošta ir platinama Lietuvoje bei užsie-nyje. Tai yra pasityčiojimas iš tremtinių.

Jonas Dainauskas kai ką pakartojo iš savo pasisakymų, spausdintų „Draugo“ dienraščio 1994.IV.6 d. laidoje. Iš knygoje paskelbtų dokumentų nematyti tremiamųjų kančios, bet jų su-niekimasis. Susikirstymas kate-gorijomis ir sumetimas į vieną krūvą vadinamų „prostitucių“, mokytojų, įvairių organizacijų vadovų, parodo tikrą SSSR komunistų partijos tikslą — su-naikinti visą kraštą.

Trečiuoju kalbėtoju buvo dr. Kazys Pemkus, sutrumpinus jam skirtą laiką, išskėlė tik kai kuriuos būdingesnius ir priešta-raujančius dokumentus. Tre-miamųjų (vėliau iškeldinamų) ešalonų viršininkas duotose in-strukcijose nurodoma, kad tre-miamieji-iškeldinamieji būtų įdarbinti pagal specialybes. Ką bendra turi „prostitutės“ su avių augintojais?

Visi kalbėtojai kalbėjo emo-cingai ir dalyvių tarpe sukėlė reakciją. Buvo girdėti šauksmai knyga sunaikinti ar išimti iš apyvartos, o leidėjus pakeisti. Vis tik iš prelegentų pasige-dome rimtesnių išvadų ir siūly-mų, ką su ta knyga reikia daryti. Knyga išleista ir pažymėta Nr. 1, iš numatomos „Lietuvių kovų ir kančių istori-jos“ 16-17 tomų serijos. Disku-sijos buvo gyvos ir keletas vaka-ronės dalyvių pareiškė savo nuomones. Būdinga, kad ne viena nepateisino šios knygos leidėjų, rašytojų ir redaktorių atlikto darbo, tik ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas, dalyvavęs šioje vakaronėje ir paprašytas pareikšti savo nuomonę, bandė teisinti, bet netvirtino, kad šis leidinys yra tobulas.

PLB valdybos pirm. Bronius Nainys buvo kviestas, bet šioje vakaronėje nedalyvavo, o at-

siųstame rašte pranešė, kad numatoma atskirai išleisti 40-50 psl. brošiūrėlę, paaiški-nančią šioje knygoje išspaus-dintus dokumentus. Baigus diskusijas, rengėjai pateikė išvadas, kurios dalyvių buvo išklaustos:

1. Dėkojame laikraščiams: „Draugui“, „Dirvai“, „Lietuvių balsui“, žinoma, „Pasaulio lie-tuviui“ ir kitiems, kurie ta tema rašė, kad atkreipė dėmesį į pasi-rodžiusią knygą, „Lietuvos gyventojų trėmimai 1941, 1949-1952 m.“, pasisakė mūsų gyvybingu tautos klausimu — bolševikų genocidu, vertino ir pristatė visuomenei knygoje esančius netikslumus;

2. Knyga sudaro neigiamą įspūdį;

3. Dėl perredagavimo turėtų būti tariami su Lietuvos poli-tinių kalinių ir tremtinių sąjunga, kuri turi sudariusi Lietuvos istorikų sekciją ir lei-džia „Lietuvos kovų archyvą“;

4. Kadangi tai yra ir mūsų visų istorija, kviečiame, kad dėl tos knygos pasisakytų Ameri-kos LB, Kanados LB, ALTas ir visos politinės bei visuomeninės organizacijos, specialistai is-torikai ir teisininkai, advokatai. Dėkojame J. Dainauskui, kad jis gilinasi ir jau turime dėl šios knygos dalį jo pasisakymų;

5. Bet, kol mūsų minėtos or-ganizacijos nepasisakė, tos kny-gos platinimas turėtų būti su-stabdytas.

Prie šių išvadų norėčiau prie-dėti vakaronėje pasiūlytą ir komentuo-tą papildymą. Ka-dangi kalbama knyga yra jau išspausdinta ir platinama, tai ją sudeginti ar išimti iš apyvartos nėra jokios galimybės (nors daug kartų buvo kartojama susirinkusiųjų replikose), bet reikia rasti gyvenimišką spren-dimą. Siūlau šią knygą perreda-guoti, prie dokumentų pridėti aiškinimus ar net gyvų liu-dininkų parodymus, kaip iš tikrųjų buvo ir įjungti į numa-tytą serijinių veikalų apimtį, o šią knygą palikti plūduriuoti rinkoje, kaip ir kitas knygas bei atsiminimus.

Lietuvos kovų ir kančių is-torijos pirmoji knyga — „Lietu-vos gyventojų trėmimai 1941, 1945-1952 m.“ yra archyvuose laikomų įsakymų ir instrukcijų rinkinys. Kremlius trėmimų planavimą pradėjo tą pačią dieną, kaip buvo pasirašyta su-tartis. Sovietų sąjunga vyriaus-ybė ir komunistų partija trėmimus patvirtino ir pavedė NKVD-istams vykdyti, o šie suėmimų vykdymą perkėlė Lietuvos tarybinei vyriausybei ir partijai, sudarydami vaizdą, kad lietuviai šį nusikalstamą darbą atlieka savo rankomis. Vakaronės metu niekas neiš-tarė nė žodžio, kad reiktų atsi-sakyti šio didingo plano vykdymo, tik įsakmiai įtaigota, kad reikia ieškoti kitų moks-lininkų, žurnalistų ar rašytojų, ne KGBistų ir komunistų, ir kontroliuoti, kas numatomose spausdinti knygos rašoma. Kas dengia rašymo ir spausdinimo išlaidas, tas turi žinoti, už ką pinigai mokami. Tai ne cenzūra, o tik sutarties vykdymas.

Visa laiką baiminausi, kad už-planuota Lietuvos kovų ir kan-čių istorija, netaptų tremtinių kaltintoja, o vykdytojai nepasi-darytų herojais. Dabartinė Lietuvos vyriausybė gali taip pasielgti, nes prezidentas jau yra pasiūlęs įtraukti stribus ir vadinamąją XVI-tąją lietuvių diviziją.

Matant Lietuvos vyriausybės veiklą, netektų stebėtis, kad per savo agentus, nebandytų šios istorijos rašymą pakreipti ano-met valdancijų pateisinimui. PLB valdyba didelį užmojo pirmajame žingsnyje suklupo ir nepateisino dedamų vilčių.

A. Juodvalkis

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui — yra lietuvių laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.